

5. De volgende adspirantleden traden toe:
 Mevr. T. d'Haen, de Boelelaan 779, Amsterdam - 11, tf. 428756.
 A. Veenstra, Henri Borelstraat 1^I, Amsterdam - 16.
 K. Werdler, Europaplein 93, Amsterdam - 10, tf. 423408.
Adreswijzigingen:
 F. de Jong, naar 1e van Swindenstraat 119^I, Amsterdam - 5.
 F. Versluys, naar Hofgeest 53, Bijlmermeer, tf. 960492.
 K. Straatman, naar Schinkeldijkje 15, Bovenkerk.
 - in het zomerseizoen telefonisch bereikbaar op het
 kampeerterrein Amsterdamse Bos: 416868
 - winterkantoor: Wibauthuis, tf. 916161, ts. 1234
6. ABONNEMENTSGELDEN Mededelingenblad
 I.v.m. de gestegen papierkosten en porti zijn de prijzen iets ver-
MINIMUM-tarieven: hoogd.
- f 4.- voor werkende leden van de VWG, tevens lid KNNV,
 alsmede jeugdleden t/m 18 jaar.
 - f 5.- voor KNNV-leden/abonné's, die niet in enigerlei opzicht
 aan de werkzaamheden van de VWG deelnemen.
 - f 6.- werkende leden ouder dan 18 jaar / niet KNNV-lid.
 Dezelfde tarieven gelden voor leden van andere Vogelwerkgroepen,
 die zich individueel op ons Blad wensen te abonneren.
 - f 7.- voor andere belangstellenden, dus:
 stadgenoten, die géén KNNV-lid zijn en ook niet aan de werk-
 zaamheden deelnemen.

Dit zijn de minimum-tarieven, waarmede de materiaal- en verzend-
 kosten nog slechts kunnen worden gedekt dankzij de subsidie van
 KNNV Amsterdam, ontvangen ten behoeve van de VWG-leden die tevens
 KNNV-lid zijn.

- BETALING abonnementsgelden op giro (zie laatste bladzijde),
 eventueel contant, tegen ontvangst van een kwitantie, op de
 Jaarvergadering op 16 januari a.s. .

NB Het Bestuur behoudt zich het recht voor om aan leden / abonné's,
 die hun abonnementsgeld niet vóór 15 maart voldoen (dus uiterlijk
 op de Contactavond van 13 maart), géén Mededelingenbladen meer
 toe te zenden.

7. Thijssepark
 In het Amsterdamse Bos worden het gehele jaar door waarnemingen
 gedaan met een frequentie van minstens eenmaal per week.
 Zoals uit de desbetreffende publicaties blijkt (zie Mededelingen-
 blad, 7e jrg. nummers 1 en 3) wordt tegenwoordig ook in de Amstel-
 veense Parken boek gehouden van vogelwaarnemingen, onder supervisie
 van ons lid L.H. Blom.
 Wij menen, dat het goed zou zijn als diverse andere VWG-leden, voor-
 al in het Thijssepark, aanvullende waarnemingen zouden kunnen doen,
 waardoor mogelijk aan het eind van 1970 een vrij complete vogel-
 lijst voor dit gebied zou kunnen worden opgesteld. In het bijzonder
 leden c.q. aspirantleden uit Amstelveen zouden hier goed werk kun-
 nen doen.
 Eén en ander komt vermoedelijk nog nader ter sprake op de bijeen-
 komst op 14 februari, doch vooruitlopend hierop wordt nu al aan
 bezoekers van het Thijssepark verzocht regelmatig notities te maken
 betreffende alle waargenomen vogelsoorten.

Mej. Mr. J.H.U. van Drooge

Oproep tot medewerking aan de broedvogel-inventarisaties in 1970
onder auspiciën van het Contactorgaan voor Vogelstudie v/d KNNV.

Lijst van soorten en bewerkers in 1970:

Boerenzwaluw. J. Philippona, Noordermeent 29, Kraggenburg (NOP)
Tellingen worden gevraagd van rondvliegende volwassen vogels in
duidelijk begrensde gebieden. Het tellen van nesten is een goed
controlemiddel maar is, vanwege de moeilijkheid daarvan, niet nodig.

Huiszwaluw, J. Philippona, adres zie boven.

Er worden alleen tellingen gevraagd van nesten in kolonies van 25 en
meer broedparen, en volledige tellingen in duidelijk begrensde, liefst
grote gebieden.

Oeverzwaluw. H.N. Leys en J.J.F.E. de Wilde, Diedenweg 14, Ede,
tf. 08380-13838.

Gevraagd wordt opsporing van kolonies met nauwkeurige plaatsaandui-
ding en telling van waarschijnlijk bewoonde nesten. Melding graag
direct na vinden, in periode van half mei tot half juli.

Paapje. J.J. Frieswijk, Burg. v.d. Pollstraat 483, Amsterdam-16,
tf. 020 - 138910.

Vaststellen van de gemeenten waar de soort als broedvogel voorkomt,
met aantallen broedparen per gemeente. Vaststellen van het verband
tussen bevolkingsdichtheid en landschapstype, gezien de op vele
plaatsen geconstateerde achteruitgang.

Zwarte roodstaart. B. v.d. Veen en D.A. Vleugel, Borniastraat 89,
Leeuwarden. Tf. 05100-22930.

Vaststellen van broedgevallen aan de hand van zingende mannetjes.
Ook gegevens uit voorgaande jaren zijn welkom.

Braamsluiper. J. Taapken, Utrechtseweg 43, Hilversum, tf. 02150-
46391.

Waarnemingen van zingende braamsluipters. Bij meerdere waarnemingen
op dezelfde plaats, graag elke datum vermelden. Ook is er belang-
stelling voor eventuele nestvondsten en trekgegevens.

Wielewaal. M. Bouman, Naarderstraat 256, Huizen (NH),
tf. 02152-4482.

Gevraagd worden naam, ligging en grootte van terreinen waar de wie-
lewaal broedt; vaststellen van aantal broedparen door het tellen
van zingende mannetjes. Graag ook opgave van biotoop en gemeente.

Dodaars. D. Dekker en M. van Herp, Meeuwstraat 1, Jisp (NH),
tf. 02982-1744.

Het onderzoek zal nog één jaar worden voortgezet.

De lijst van soorten, die in onderzoek waren, zijn en komen, ziet
er als volgt uit (bovenstaande soorten niet herhaald): fuut, boom-
valk, torenvalk, grutto, gierzwaluw, gele kwikstaart, geelgors, roek.
Van enige soorten zijn al publicaties verschenen, van andere zijn
die in voorbereiding. Van de soorten die in 1966 en 1967 werden ge-
inventariseerd, verschenen zoals bekend verslagen in Natura en Het
Vogeljaar.

Namens de bewerkers, J. Philippona, Noordermeent 29, Kraggenburg (NOP),
tf. 05275-2571, Technisch lid van het KNNV Contactorgaan voor Vogel-
studie.

* Ons lid W. VERHOEVE vraagt ons Uw aandacht er op te vestigen, dat hij *
* kan - en graag wil - leveren: *
* * * * *
* KAMERPLANTEN - SNIJBLOEMEN - HEESTERS - TUINPLANTEN *
* * * * *
* Geïnteresseerden kunnen hem bereiken via tf. 02977/7286. Indien *
* hij zelf niet aldaar aanwezig is, dan kunnen bestellingen worden geno- *
* teerd, c.q. kan worden verzocht om W. Verhoeve te laten terugbellen. *
* * * * *

Excursieverslagen augustus t/m december 1969

17 augustus, Brabantse Biesbosch, vaarexcursie vanuit Drimmelen.

Deelnemers: 18 VWG-leden plus 3 introduc 's.

Gestart werd onder aanvankelijk zeer sombere weersomstandigheden, die echter tijdens de excursie aanmerkelijk beter werden.

Naast uiteraard een poging om een avifaunistische indruk te krijgen van het gebied, werd zeker ook de nadruk gelegd op het landschappelijk aspect, niet in de laatste plaats omdat deze unieke zoetwater-delta qua karakter volgend jaar verdwenen zal zijn. De zwaartepunten van de excursie lagen dan ook bij de droogvallende slikplaten aan de zuidzijde langs de rivier de Amer, bij het unieke vloedbos en bij een tweetal geïnundeerde polders: de Ambachten en de Dood, resp. benoorden en bezuiden een brede stroom in het hart van de Biesbosch, de Ruigt.

De route was zodanig gekozen, dat met hoogtij de zuidelijke geïnundeerde polder werd bezocht, vervolgens met afgaand tij langs de vloedbossen naar de slikplaten; daarna met doodtij via de brede geulen naar de beide polders; aldaar werd het vollopen der polders en van de magen der deelnemers met resp. water en soep afgewacht; op de terugweg met hoog water langs de vloedbossen en over de Amer terug

In de Dood zaten - met hoogtij dus - ca. 700 wintertalingen, 150 zomertalingen, 300 slobbeenden, 20 pijlstaarten, 8 smienten, terwijl er een ♂ bruine kiekendief langsvloog en een purperreiger en juv. kwak werden gezien. Bij de Amer gekomen, was het inmiddels zo warm geworden, dat   n van de kapiteins het klaarblijkelijk nodig oordeelde om zijn motor door een onderdompeling van de nodige koeling te voorzien. Terwijl er een nieuwe motor gehaald werd, bezocht de groep de droogvallende slikplaten met tientallen slobbeenden, winter- en zomertalingen, een tiental bergeenden, ca. 30 blauwe reigers, honderden kemphanen, ca. 80 bonte strandlopers, een enkele grutto, tureluur en groenpootruiter en een langsvliegende aalscholver.

Terug in de geïnundeerde polders was het logisch, dat wij er nu naast de reeds genoemde eendesoorten ook waadvogels aantreffen, zoals scholtekster (30), Kievit (150), watersnip (honderden), witgatje, oeverloper, tureluur (alle ca. 10 exx), groenpootruiter (25) en kemphaan (200). Deze soorten werden waargenomen in beide polders; in de polder de Dood nog extra grutto, zwarte ruiter, bontbekplevier en kleine plevier, terwijl in de polder de Ambachten nog 12 krakeenden zaten. Deze verschillen zijn reeds een kleine aanduiding, dat de polder de Ambachten reeds langer in geïnundeerde staat is en daardoor meer begroeid, en dus geen grote open slikvlakten meer heeft. Overvliend werden waargenomen een tweetal kanoetstrandlopers, twee groepen wulpen van elk ca. 15 exx, torenvalk en wederom een bruine kiekendief.

Het hoogtepunt van de excursie lag toch wel bij het avondlijke vloedbos, waar ongeveer 20 kwakken werden waargenomen. Vaag waren in de schemering de verschillen tussen adulte en juveniele exx te zien, maar zoveel duidelijker waren hun geluiden. Vooral van de juveniele kwak die luid roepend enkele rondjes vloog rondom de VWG en eenmaal in de stralen van onze schijnwerpers op ca. 6 meter recht over ons heen vloog.

Een waardig slotaccoord van een geslaagde excursie door een prachtig natuurgebied, dat ons die dag 75 soorten bood, plus voor enkelen van ons nog de ooievaar op zijn nest te Hank.

(Ondergetekende bezocht o.a. 2 weken later nogeens de Biesbosch en nam toen naast de reeds genoemde soorten nog de volgende waar: 7 krombekstrandlopers, 12 grauwe ganzen en 1 ijsvogel. De gendenssoorten waren uiteraard in aantal toegenomen; bijvoorbeeld nu ongeveer 3000 wintertalingen).

27 december, Brabantsche Biesbosch, wandelexcursie.

Op deze datum bezocht de VWG opnieuw de Biesbosch, nu echter lopend en in groter verband, n.l. 19 leden, 4 echtgenote(n/s) en 8 introducés, waaronder 7 leden van VWG "Het Gooi" en 1 van VWG Wageningen. Gelopen werd vanaf polder Hoge Hof, - waar ± 20 kolgans, 10 kleine rietgans, ca. 80 grauwe gans (1 halfalbinistisch exemplaar) zaten plus ca. 10 sneeuwgorss -, over de dam naar de Jacominaplaat, met enerzijds de Nieuwe Merwede en anderzijds de droogvallende grootste stroomgaten van de Biesbosch: het Noorder- en Zuidergat van de Vissen, die samen met de Amer overgaan in het Hollands Diep.

Bezuiden Amer en Hollands Diep liggen de fourageplaatsen der ganzen tussen Drimmelen en Willemstad. Andere fourageplaatsen liggen op het Eiland van Dordrecht ter hoogte van de Kop van 't Land en op de droogvallende slikplaten in de Biesbosch. Door de uitwisseling van ganzen tussen de diverse fourageplaatsen werden er de hele dag ganzen waargenomen, n.l. grauwe gans (vele honderden), kolgans (honderden), rietgans (ca. 150), kleine rietgans (ca. 50) en brandgans (ca. 30).

Op de diverse slikplaten zaten in totaal nog ca. 55 wilde zwanen, die hun Zuid-nederlandse naam "Hoelzwaan" eer aandedden; eenmaal vloog er ook een groep van ca. 10 kleine zwanen over.

Op de slikplaten langs de Nieuwe Merwede zaten ca. 400 pijlstaarten, 600 wintertalingen, 40 bergeenden en 100 slobeenden; op de Nieuwe Merwede zelf zaten enkele tientallen smienten, honderden kuifeenden, duizenden tafeleenden, 2 ♂ + 6 ♀ non en 1 dodaars; tweemaal vloog een enkele aalscholver over.

Voorts werden nog waargenomen: 1 fuut, een overvliegende roerdomp, een langsvliegende ♂ krooneend, 2 buizerd, tweemaal een ♀ blauwe kiekendief en een klapexster.

Deze dag met z'n 59 soorten is voor menig deelnemer een zeer geslaagde afsluiting geweest van het excursiejaar 1969

Vgl. voor vorige excursieverslagen in dit gebied: Mededelingenblad, 7e jaargang, nr. 1, blz. 9.

21 september 1969, vaarexcursie vanuit Den Helder.

De excursiecommissie van VWG Amsterdam ontving van VWG het Gooi de uitnodiging om samen met hen een kotter te huren en een dag de Noordzee op te gaan.

Vandaar dat op 21 september 16 leden van onze VWG en 9 leden van Het Gooi op een kleine vissersschuit vanuit Den Helder het zilte nat kozen. Het was echter die dag vrij ruw weer, zodat besloten werd de Waddenzee op te varen. Daar was het gebruikelijke vogelbeeld van de Wadden, n.l. honderden scholeksters, wulpen, zilverplevieren, steenlopers, kleine en temminck's strandlopers, zwarte ruiters, groenpootruiters, rosse grutto's, etc. Bovendien honderden eidereenden en nog 2 paarse strandlopers, 3 futen en positief 1 noordse stern. Helaas was het opkomend tij, zodat besloten werd (achteraf misschien toch te vlug) om naar de vaste wal terug te keren, en de zee gade te slaan met steviger bodem onder de voeten, n.l. vanaf de Hondsbosse Zeewering.

Daar werd ca. 2½ uur gepost. Langsvliegend werden waargenomen: roodkeelduiker, 2 roodhalsfuut, 3 geoorde fuut, stormvogeltje, aalscholver, ♂ toppereend, 4 ♀ middelste zaagbek, 2 kleine jager, 1 juv. drieteenmeeuw, 1 zwarte stern, 3 dwergstern, ca. 25 grote stern en vele onduidelijke visdieven/noordse sterns. Bij de plasjes werd waargenomen: bergeend, slobeend, smient; voorts nog 1 grote jager en een ♂ smelleken.

Hierna scheidden de wegen der beide VWG's, n.l. Het Gooi ging naar het Zwanewater en Amsterdam ging naar de Noordpier. Daar werden nog waargenomen: 2 roodhalsfuut (zittend), 2 kleine jagers, een adult dwergmeeuw, 2 oeverpiepers, ca. 10 paarse strandlopers en een ♀ sneeuwgorss. Ondanks de aanvankelijke "tegenslag" toch een geweldige vogeldag met 63 soorten.

28 september 1969, Amsterdamse Waterleidingduinen.

16 VWG-leden namen deel.

De bedoeling was geweest om onder leiding van de Hr. H. Vader het normaliter gesloten infiltratiegebied te bezoeken. Aangezien genoemde excursieleider echter op het laatste moment verhinderd bleek te zijn, werd het dus een gewone tocht en mede door de niet zo gunstige tijd van het jaar was het eigenlijk een niet bijzonder geslaagde excursie met 51 soorten.

Gestart werd bij de Oase, waar op de Oranjekom wat kuifeenden, wintertalingen en 1 dodaars zaten, terwijl ^{een} ijsvogel er viste. Via de begroei-de binnenduintrand werd naar het zuiden gelopen. O.a. werden daar waargenomen: grote bonte specht, 1 kleine bonte specht en verschillende groene spechten; voorts glanskopmees, zwarte mees, ca. 10 putters en een juv. boomvalk. Langs het infiltratiegebied werd door het open duinlandschap teruggelopen met de gebruikelijke waarnemingen als kuifeend, slobend, tafeleend en wintertaling op de diverse kanalen, en langs de randen wat oeverlopers, tureluurs en groenpootruiters. Bovendien werd nog waargenomen: bruine kiekendief (driemaal, n.l. 1 ♂ en tweemaal een juv. ex), 3 tapuit, 5 paapjes, en een roofvogel die sommige waarnemers deed denken aan een ♂ smelleken; positief uitsluitsel hierover is niet verkregen.

Al met al een gewone dag in september in de AW-duinen, met één opvallende waarneming, n.l. het ontbreken van de visarend.

18 en 19 oktober 1969, weekend op Texel.

Deelnemers: 21 leden plus 5 introducés, waaronder 4 echtgenote(n/s). Aangezien o.g. pas later op de eerste dag aankwam en tot laat in de namiddag gescheiden bleef van de groep, zijn de waarnemingen van deze dag hem slechts door "overlevering" bekend.

Via de binnendijkse plasjes aan de oostzijde van het eiland werd naar de Noordpunt gereden. Onderweg o.a. bij Ceres 2 grote piepers; veel bonte strandlopers, kleine strandlopers, wintertalingen en een enkele zwarte ruiter op de plasjes, en op de Bol wat dodaars en 1 fuut; buitendijks aldaar tientallen eidereenden. Bij de Noordpunt gekomen, veranderde het normale excursietempo in een wedloop tussen VWG-ers enerzijds en een zeekoet, die met de ebstroom meezwom anderzijds; de zeekoet slaagde erin de meeste VWG-ers achter zich te laten! Voorts werden daar nog een ♂ blauwe kiekendief, honderden rosse grutto's, 2 rotganzen, + 100 kanoetstrandlopers en 4 grote piepers waargenomen.

Bij de "groentetuintjes" zaten 3 beflijsters en er vloog een ♂ sperwer over. Zowel de eerste als de tweede dag zaten de weilanden vol met goudplevieren; in veel mindere mate zilverplevieren: deze zaten in vrij grote aantallen buitendijks.

De volgende dag hing er een vrij dichte mist, zodat besloten werd de Staatsbossen te bezoeken. Daar werd o.a. waargenomen: zwarte roodstaart, zwarte mees, sijsjes, en door o.g. en de Hr. Dooremans een kleine vliegvanger. Het dier viel op door zijn zeer actieve wijze van voedselzoeken; meestal niet op de typische vliegvanger-manier, maar veeleer "biddend" langs de schors en de naalden. De vogel verbleef hoofdzakelijk pal onder en in de onderzijde van de dichte naaldenkroon. Opvallend was de oranje kleur van keel en bovenborst (niet zover op de borst als bij de roodborst). Habitus ook ten enen male verschillend van roodborst; de vogel was ook grijzer op rug en kop. Door het dichte bos en de zeer grote beweeglijkheid van de vogel lukte het o.g. niet met zekerheid een witte staartvlek waar te nemen; de Hr. Dooremans verklaarde echter dat hij de witte staartvlekken positief gezien had. Ook zonder het waarnemen van de staartvlekken was o.g. ervan overtuigd, dat dit een kleine vliegvanger betrof, daar hij de soort goed kent aangezien hij in juli '69 als eerste het broeden ervan in het Harz-gebergte ontdekte. Een "groot alarm", waarna de hele VWG-groep kwam meezoeken, leverde helaas geen tweede waarneming op. Wèl van een roepende boomleeuwerik.

Vervolgens werd nogmaals koers gezet naar de Noordpunt (onderweg nog 2 buizerden), en daar zat nu 1 beflijster, + 30 drieteenstrandlopers en een zwarte zeeëend.

Hierna verspreidden de diverse deelnemers zich over het eiland, hetgeen als bijzonderheid nog opleverde: een rosse franjepoot bij de Mok en 4 roodhalsfuut tegenover Dijkmanshuizen.

Al met al een geslaagde excursie met in totaal 87 soorten.

A. Hartog,
Admiralengracht 205hs, Amsterdam - 15

=====

Excursie - nieuws

Sedert de benoeming van de Excursie-Commissie in januari 1968 werden er in totaal reeds 13 excursies gehouden: drie in 1968 en tien in 1969. Deze toename zou men kunnen opvatten als maatstaf voor de toegenomen belangstelling; deze blijkt echter nog duidelijker als wij het deelnemersaantal aan de Biesbosch-excursie in 1968 vergelijken met die in 1969, n.l. resp. 9 en 21.

In totaal hebben in 1969 74 personen aan de excursies deelgenomen; hieronder waren 30 introduc e's, waarbij 7 echtgenote(n/s), 4 kinderen en 19 introduc e's in engere zin. Twintig leden hebben in 1969 vijf of meer dan vijfmaal aan een VWG-excursie deelgenomen; slechts 1 heeft alle excursies gevolgd, 2 leden 9 excursies. Het totale deelnemer-aantal bedroeg 211, dus gemiddeld 21 per excursie.

De tien in 1969 gehouden excursies zijn onder te verdelen in: 1 buitenlandse reis van 4 dagen, 3 weekends, en 6 dagtochten.

Op deze excursies werden in totaal 198 vogelsoorten waargenomen. Ik memoreer in het kort:

- kruising tussen Canada-gans en grauwe gans, plus 6 normale ganzensoorten (Zeeland)
- 3 kraanvogels, slechtvalk, albino rosse grutto en ca. 1500 rotganzen (Texel)
- rode wouw, visarend, waterspreeuw, ijsvogel, kortsnavelboomkruiper, grijskopspecht (Harz, Duitsland)
- ca. 50 paar blauwborst, 6 boomvalken, wespindief, buizerd (Mariapeel)
- 2 paar krakeend, bruine kiekendief, baardmees, broedkolonies van blauwe en purperreiger, aalscholver en lepelaar (Naardermeer)
- krakeenden, pijlstaarten, smienten, bruine kiekendief, 15 kwakken (adult en juveniel) (Biesbosch)
- stormvogeltje, kleine jager, smelleken, sneeuwgorst (Noordzee)
- kleine bonte specht, ijsvogel, bruine kiekendief (A.W.-duinen)
- zeekoet, grote piepers, beflijster, alsmede door 2 waarnemers elk: rosse franjepoot en kleine vliegenvanger (Texel)
- grote aantallen ganzen (5 soorten), blauwe kiekendief, roerdomp, klapekster (Biesbosch)

Hoewel deze belangstelling verheugend is voor haar activiteiten, acht de Excursie-Commissie zich geroepen om te waarschuwen tegen het gevaar, dat bij onze VWG hoe langer hoe meer het karakter van "excursievereniging" dreigt te gaan overheersen. Daarom zal voor 1970 het aantal gezamenlijke excursies, vooral in het voorjaar (inventarisatie-eizoen) eerder worden gereduceerd dan uitgebreid. De excursies hebben zeker educatieve waarde en zijn belangrijk voor de bevordering van het onderling contact tussen de leden. Maar we moeten toch ook waar maken, dat we leden zijn van Vogelwerkgroep Amsterdam.

Voor 1970 kondigen wij voorlopig de volgende excursies aan:

- Zondag, 8 februari, ganzentocht.

Afhankelijk van de toestand van de wegen en de te verwachten aanwezigheid van ganzen, zal het reisdoel Zuid-West Nederland òf Friesland zijn.

T.a.v. de berijdbaarheid van de wegen wijzen wij er op, dat de beoordeling of de excursie al dan niet doorgang vindt, ligt bij de individuele bestuurders. Voor deze excursie worden in principe géén auto's bijgehuurd, zodat geldt: "wie het eerst boekt, het eerst voor deelname als passagier in aanmerking komt".

Bij gelijktijdige boeking hebben actieve leden de voorrang.

Opgave uitsluitend door storting op gemeentegiro (13500) V-13494 t.n.v. F. Versluys, Hofgeest 53, Bijlmermeer. Het bewijs van storting moet door F. Versluys zijn ontvangen vóór 1 februari.

Wil men zich hierna nog opgeven, dan zijn passagiers *f* 1.- extra verschuldigd boven de normale administratiekosten, die in onderstaande bedragen begrepen zijn.

Ook op de chaufferus/chauffeuses wordt een dringend beroep gedaan zich tijdig op te geven, zodat de excursiecommissie weet, over hoeveel passagiersplaatsen zij kan beschikken.

De kosten zijn: *f* 8.- voor passagiers, *f* 1.- voor chauffeurs/chauffeuses. wordt de excursie afgelast, dan ontvangen de passagiers *f* 7.- terug.

- Zaterdag 4 april, of zondag 5 april, Texel. De keuze zal mede afhankelijk zijn van de uitslag van de enquête (zie bijlage van dit Mededelingenblad).

Nader bericht volgt aan degenen die zich - voorlopig nog vrijblijvend - als belangstellende opgeven aan F. Versluys.

- Vrijdag 15 t/m woensdag 20 mei: Harz-gebergte.

Dit keer is de tocht rond Pinksteren gepland, zodat U met 3 verlofdagen zes dagen weg kunt.

Vertrek op vrijdag (zet bij Uw aanmelding de gewenste vertrektijd: 's morgens, 's middags, 's avonds) en woensdagavond terug.

In ieder geval zult U 4 dagen in de fantastische Harz zijn.

Overnachting is ook nu weer mogelijk in het verwarmde Jugendwaldheim te Zorge, c.q. in een hotel aldaar. Kosten: hotel + vervoer all-in *f* 150.-; Jugendwaldheim + vervoer *f* 75.-. Er wordt alleen in huurauto's gereden. Laten de enthousiaste verhalen van de deelnemers aan de excursie van 1969 voldoende zijn om U tot deelname te doen besluiten.

Opgave: geïnteresseerden dienen zich schriftelijk op te geven bij A. Hartog, Admiralengracht 205hs, Amsterdam-15, vóór 31 januari '70. Deze opgave is nog geheel vrijblijvend. Vóór 8 februari ontvangt U dan een uitgebreide inlichtingenlijst, waarna U zich t/m 20 februari definitief kunt opgeven.

- Vrijdagavond 26 juni t/m zondagmorgen 5 juli, Engeland.

Met de trein van ca. 21 uur 15 van Centraal Station naar Hoek van Holland; met de nachtboot naar Harwich (in een slaapcabine); trein van Harwich naar Londen, Liverpool Station; taxi door Londen naar Paddington Station.

Vanuit dit station met de trein via Reading, Bath, Newport, Cardiff, Swansea naar Camarthen; vandaar vervolgens, na een overstap, naar Haverfordwest (aankomst ca. 17 uur). Einde van alle railvervoer. Met een speciaal gehuurde bus verder via Milford Haven.

De uiteindelijke bestemming hangt af van de belangstelling onder de deelnemers, n.l.

òf Dale Fort Field Centre òf Skomer Island

Zaterdagmorgen, 4 juli, om ca. 7 uur 's morgens, terug van Haverfordwest, en met de nachtboot terug naar Nederland; aankomst Amsterdam zondagmorgen, 5 juli, om ca. 8 uur 30.

 Het reisdoel ligt in South West Pembrokeshire, het uiterste Zuidwest puntje van Wales. Dit puntje wordt gevormd door de Dale Peninsula, een schiereiland van ongeveer 2 x 3,5 km, met in het uiterst zuidelijke puntje op een vooruitspringende rotspunt het Dale Fort Field Centre, een tot biologisch station omgebouwd Victoriaans fort, beheerd door J.H. Barrett.

Ongeveer 1 km uit de kust liggen 2 eilandjes: Skokholm en Skomer. Alleen Skomer is toegankelijk voor toeristen.

Op 12 km uit de kust ligt Grasholm met een Jan van Genten - kolonie van 12.000 paar.

Skomer meet ongeveer 1,5 bij 2 km en is een broedplaats voor o.a.: noordse pijlstormvogel, papegaauiduiker, stormvogeltje, noordse stormvogel, alk, zeekoet, kuifaalscholver, aalscholver, raaf, alpenkraai, velduil, buizerd, torenvalk, slechtvalk. Ook floristisch en marienbiologisch is Skomer zeer de moeite waard.

Er zijn drie mogelijkheden:

- òf geheel gestationneerd zijn in Dale Fort Field Centre (uiteraard comfortabel en minder gebonden aan een klein oppervlak),
- òf geheel gestationneerd zijn op Skomer eiland in 2 slaapbarakken en tenten (dus aan dit eiland gebonden, wel een unieke plaats),
- òf een combinatie van beide, met als beste regeling: eerst 2 dagen op Dale Fort, dan 2 à 3 dagen op Skomer, en vervolgens nog even terug naar Dale Fort.
- Deelnemers, die minder aan tijd gebonden zijn, zouden er vanzelfsprekend een langer verblijf in Engeland aan vast kunnen knopen.

Kosten: niet-scholieren ca. f 250.-, scholieren ca. f 175.-.

Opgave: geïnteresseerden dienen zich - voorlopig nog vrijblijvend - vóór 1 febr. schriftelijk op te geven bij A. Hartog, Admiralengracht 205hs, Amsterdam - 15, met vermelding welke verblijfsvorm zij zouden prefereren, c.q. of ze langer in Engeland zouden willen blijven. Deze personen ontvangen zo spoedig mogelijk na 1 febr. nader bericht.

De mogelijkheid bestaat, dat tussen de bovenvermelde excursies door, nog enkele excursies op meer individuele basis, veelal dichterbij Amsterdam (bijv. Zuidelijk Flevoland, Den Treek, A.W.-duinen) zullen worden geïmproviseerd.

Willen chauffeurs / chauffeuses, die hieraan meer of minder incidenteel willen deelnemen, dit opgeven aan A. Hartog. Idem - schriftelijk - passagiers die voor deelname in aanmerking willen komen; alleen zij ontvangen nader bericht, als er iets georganiseerd wordt.

Als regel zal het aantal beschikbare plaatsen voor deze excursies gering zijn; aan actieve VWG-leden (inclusief adspirantleden) zal de voorkeur worden gegeven.

Namens de Excursie-Commissie: A. H a r t o g
 Admiralengracht 205hs,
 Amsterdam - 15

AHa/vDr
 december 1969